

A Pécsi Ítéltábla a 10. számú Ügyvédi Iroda Kaposvár (ügyintéző: dr. Dobos Pál ügyvéd) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogvédelem iránt indított perében a Szekszárdi Törvényszék 2015. május 18. napján kelt, 6.P.20.270/2014/28. számú ítélete ellen a felperes által 30. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - részben megváltoztatja az alábbiak szerint:

- Az alperest a felperes javára terhelő nem vagyoni kártérítés összegét 500.000 (ötszázezer) forintra felemeli, és a keresetet ezt meghaladóan tekinti elutasítottnak.
- Az alperest a felperes javára terhelő elsőfokú perköltség összegét felemeli 146.412 (egyszáznegyvenhatezer-négyszáztizenkettő) forintra.
- Mellőzi a felperes illetékvisszérítésben történő marasztalását.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 5.000 (ötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Állam javára - az illetékes állami adóhatóság felhívására - 18.000 (tizennyolcezer) forint feljegyzett részilletéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a peres felek testvérek. Beteg, idős édesapjukat a felperes ápolta az apai házban, a D, T utca 00. szám alatt. Egy hónap ott tartózkodás után, 2013. augusztus 14-én reggel a felperes felhívta az alperest, és vitába keveredett vele édesapjuk ápolásával kapcsolatban. Ezt követően az alperes az apa lakóingatlanához ment, szóváltás alakult ki köztük, majd az alperes két alkalommal tenyérrel arcul ütötte a felperest, aki egyensúlyát veszítve

a járdára esett. A házon belül tovább veszekedtek a felek, itt az alperes ismét arcul ütötte a felperest, aki a dohányzóasztalra esett, ettől annak három lába kitört.

Az alperes bántalmazása következtében a felperes az arc zúzódásos, a fej egyéb részének zúzódásos, mellkaszúzódásos és többszörös bordatörés sérüléseket szenvedett. A **d Sz** Traumatológiai Osztályán fekvőbeteg ellátásban részesült 2013. augusztus 14. napjától augusztus 21-ig.

A **D** Járásbíróság B.243/2013/7. számú, 2014. február 27. napján jogerős ítéletében testi sértés bűntettében bűnösnek találta az alperest, ezért őt 240 óra fizikai munkakörben letöltendő közérdekű munkára ítélte.

A bántalmazást követően az alperes gondoskodott édesapjukról, és őt a **d** kórház ápolási osztályán helyezte el. Az édesapjuk időközben elhunyt, jelenleg a felek között hagyatéki vita van folyamatban.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette az egészséghez fűződő jogát és ezért 1.000.000 forint nem vagyoni kártérítést, annak kamatai és a perköltség megfizetésére kérte őt kötelezni.

Állította, hogy a bántalmazás következtében testileg és pszichésen is károsodott. Sérülései hosszú időn, 8 héten keresztül korlátozták napi teendői ellátásában. Fia segítségére szorult gyógyulásának időtartamára. Lelki sérelmet okozott számára az is, hogy leánygyermekének, akinek ekkor született gyermeke, nem tudott segítségére lenni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Tagadta, hogy tetteleg bántalmazta volna a felperest, de azt elismerte, hogy meglökte őt, ennek következtében a dohányzóasztalra esett, sérülései ekkor keletkeztek. Felindult állapotban volt, mert édesapja állapotát nem találta kielégítőnek, úgy ítélte meg, hogy a felperes nem gondozza őt megfelelőképpen.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes egészséghez és testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Ezért kötelezte őt arra, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 350.000 forint nem vagyoni kártérítést, továbbá 100.000 forint perköltséget. Kötelezte továbbá a felperest, hogy fizessen meg 24.000 forint, míg az alperest, hogy fizessen meg 18.000 forint feljegyzett részilletéket a Magyar Állam javára, külön felhívásra. Tartalma szerint ezt meghaladóan a keresetet elutasította.

A törvényszék jogi indokolásában kifejtette, hogy a Polgári törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 75.§-ának (1) bekezdése és 76.§-a, valamint 84.§-ának (1) bekezdés *a)* és *e)* pontja alapján, akit személyhez fűződő jogában megsértenek, ennek megállapítását, továbbá kártérítés megfizetését követelheti. A felperes orvosi iratai, a büntetőeljárás iratai, valamint az orvosszakértői vélemény alapján megállapította: az alperes azzal, hogy a vita hevében megütötte a felperest, aki a

tettlegesség következtében elesett és sérült, megsértette a felperes testi épséghez és egészséghez fűződő személyiségi jogát.

A hátrányt, amelyet nem vagyoni kártérítéssel kompenzált az elsőfokú bíróság, abban látta, hogy a felperesnek felépüléséig, 8 hét időtartamra megváltozott az életvitele. 8 hétig napi 1 óra időtartamban fiúgyermekének, Kovács Endrének az ellátására szorult, aki a házimunkákat és a házkörüli teendőket ellátta. Mivel azonban 8 hét időtartam után szövődménymentesen gyógyult a felperes, és a pszichiáter szakértő tartós, mentális zavart nem igazolt, ezért a megítélt 350.000 forint nem vagyoni kártérítés meghaladó részében a felperes követelését eltúlzottnak találta. Az a körülmény, hogy leánygyermekét nem tudta segíteni a felépülés időszakában újszülött gyermeke születésekor, csak átmeneti pszichés terhet jelentett a felperesnek, saját erejét mozgósítva lélektanilag lényegében megbirkózott a történetekkel.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte oly módon, hogy a nem vagyoni kártérítés összegét 800.000 forintra emelje fel a bíróság, valamint a perköltség viselésére vonatkozó rendelkezés körében alkalmazza a Pp.81.§-ának (2) bekezdését.

Rámutatott arra, hogy a felperes csupán azért nem vett igénybe szakápolót 8 hét időtartamra, mivel fia ellátta ezt a tevékenységet. Kérte annak figyelembevételét, hogy ápolás-gondozásra 2.000 forint óradíjat lehet elszámolni, ez 8 hét időtartammal 100.000 forintot jelent. Utalt arra, hogy egy egyszerű orrtörésre is 500.000 forint nem vagyoni kártérítést állapított meg a Fővárosi Ítéltábla a csatolt határozata szerint.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte azzal, hogy továbbra is fenntartotta, nem bántalmazta a felperest.

A fellebbezés részben alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, lényegében helyes jogi következtetésre jutott. A megállapított nem vagyoni kártérítés összegével azonban a másodfokú bíróság nem értett teljes mértékben egyet, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

Kiegészíti az elsőfokú bíróság jogi indokolását az ítéltábla azzal, hogy a károsultnak nem vagyoni kártérítés a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése, valamint 355.§-ának (1) és (4) bekezdése szerint jár.

Az ítéltábla osztotta a felperes véleményét annyiban, hogy a többszöri ütlegelés, valamint az elesésből származó többszörös bordatörés kompenzálásához - a jogsértés súlyára tekintettel - alacsony összegben határozta meg a nem vagyoni kártérítés összegét az elsőfokú bíróság. A körülményeket, amelyeket a törvényszék mérlegelt, az ítéltábla is értékelte: így a 8 hét időtartam gyógyulást, amelynek során napi 1 óra időtartamban gondozásra szorult a felperes, betegsége azonban

szövődménymentesen gyógyult, fiúgyermekre segítségére szorult, és újszülött unokája ellátásában segédkezni nem tudott. Emellett figyelembe vette a másodfokú bíróság azt is, hogy megengedhetetlen az a magatartás, hogy egy felnőtt fiútestvér a lánytestvérét többször megüsse, meglökje - akármilyen családi vita is vezetett az alperes felindultságához. A jogsértés súlyosságának ki kell fejeződnie a marasztalás összegében.

Nem lehetett ugyanakkor tekintetbe venni azt a körülményt, amelyet a felperes fellebbezésében felhozott. A felperes nem vagyoni kártérítés iránt terjesztett elő igényt, az esetleges háztartási kisegítő bére viszont vagyoni kártérítés lett volna, ilyen kereseti kérelme a felperesnek nem volt. Ezért azt a nem vagyoni kártérítés összegének mérlegelésénél figyelembe venni nem lehetett.

Annak hangsúlyozása mellett, hogy a nem vagyoni károk vagyoni mércével mérhetetlenek, a személyi károk enyhítésére szolgáló kártérítéssel az elszenvedett sérelem hozzávetőleges kiegyensúlyozása a cél, a kártérítés megállapítása körében nem hagyható figyelmen kívül a jogsértés súlya, a felróhatóság mértéke és a jogsértésnek a sértettre gyakorolt hatása, illetőleg a felek viszonya sem. Mivel minden eset különböző, a kártérítés összegszerűségének megállapítása az egyedi konkrét tényállás elbírálása alapján csakis az ügyben eljáró bíróság jogalkalmazási tevékenységére tartozik (34/1992. (VI.1.) AB határozat, BDT2011.2576., BDT2010.22.96., BDT2009.2006.).

Nem értett egyet továbbá a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a perköltség- számítási módjával. A személyiségi jogi perekben speciális perköltség- számítási szabályt alkalmaz a joggyakorlat. A Legfelsőbb Bíróság EBH1999.94. számú eseti döntésére figyelemmel személyiségvédelmi perben több polgári jogi igény együttes érvényesítésekor az eljárási illeték alapjául a kártérítési követelés szolgál. A meg nem határozható perérték akkor vehető figyelembe pertárgyértékként, ha az így számított érték meghaladja a kártérítési követelést. A jelen esetben tehát a pertárgyérték - mivel az magasabb volt, mint a megállapítás iránti kereset meg nem határozható perértéke - 1.000.000 forint.

A Pp.81.§-ának (2) bekezdése szerint, ha a per kártérítésre irányul vagy egyéb olyan követelés iránt folyik, amelynek összegszerű megállapítása bírói mérlegeléstől függ, az ellenfelet akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítelt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan eltúlzottnak. A felperes igénye - az állandó bírói gyakorlatra is tekintettel - a megítélt 500.000 forintból következően nem volt eltúlzott, ezért a felperes pernyertesnek tekinthető.

Ebből következően az elsőfokú eljárásban a felperes által előlegezett 121.412 forint szakértői díjat az alperes köteles megfizetni a felperes felé. Köteles megfizetni továbbá a megítélt 500.000 forint pertárgyértékhez igazodó 5 % mértékű ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontjára

figyelemmel (25.000 forint). Így az alperes mindösszesen 146.412 forint elsőfokú eljárásban felmerült perköltséget köteles fizetni a felperes javára.

Az elsőfokú eljárási illetékből a pernyertességére tekintettel a felperesnek fizetni nem kell, az alperes pedig 50 %-os költségmentességben részesült. Így az illeték felét az alperes, míg a fennmaradó illetéket az állam viseli az Itv.74.§-ának (3) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet (Kmr.) 13.§-ának (1) bekezdése és 14.§-a szerint. Az 1.000.000 forint pertárgyérték alapján számítandó elsőfokú illeték 60.000 forint, melyből a megítélt marasztalási összeg alapján 15.000 forint terhelné az alperes (30.000 forint x 50%). Mivel azonban az alperes fellebbezést nem terjesztett elő, ezért az elsőfokú bíróság által kiszámolt, az alperest terhelő 18.000 forint illetéket a másodfokú eljárásban mérsékelni nem lehetett.

A másodfokú eljárásban a fent kifejtettek szerint a felperes szintén pernyertesnek tekinthető, hiszen a fellebbezési követelése nem volt eltúlzott. A 450.000 forint fellebbezési perérték alapján lerovandó 8%-os másodfokú eljárási illeték 36.000 forint, amelynek a fele, 18.000 forint terheli az alperest 50 %-os költségmentességére tekintettel, a Kmr.13.§-ának (2) bekezdése szerint.

Az alperes köteles továbbá megfizetni a felperes részére a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget, azaz az ügyvédi munkadíjat, amelyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontja, valamint (5) bekezdése alapján, a pertárgyértékre tekintettel 5.000 forintban állapított meg.

P é c s , 2015. október 8.

. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. bíró